

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่เปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ในส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตัวแปร และการวัดตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล และการวางแผนปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เป็นเพศชายและเพศหญิง อายุ 18-50 ปี เนื่องจากกลุ่มประชากรดังกล่าวมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งจำนวนประชากรของกลุ่มตัวอย่งนั้น ไม่สามารถระบุได้แน่นอน แต่ตามจำนวนประชากรทั้งเพศชายและหญิง อายุตั้งแต่ 18-50 ปี ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 3,524,157 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ มีจำนวน 400 คน ซึ่งคำนวณได้จากสูตรของ Yamane (1973)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{3,524,157^2}{1 + 3,524,157 (0.05)} \\
 &= \frac{3,524,157}{8,810.395} \\
 &= 399.999
 \end{aligned}$$

ผู้วิจัยใช้ขนาดตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ในการศึกษาค้างนี้

การสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง และข้อมูล ที่ครบถ้วนตามที่ผู้วิจัยต้องการตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น (probability sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (sample random sampling) โดยการจับฉลากเขตทั้งหมด ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 50 เขต ดังนี้ (1) พระนคร (2) บางกอกใหญ่ (3) จตุจักร (4) คลองเตย (5) ห้วยขวาง (6) บางคอแหลม (7) หนองจอก (8) คลองสาน (9) ประเวศ (10) บางรัก (11) คลองตัน (12) คลองเตย (13) บางเขน (14) บางกอกน้อย (15) สวนหลวง (16) บางกะปิ (17) บางขุนเทียน (18) จอมทอง (19) ปทุมวัน (20) ภาษีเจริญ (21) ดอนเมือง (22) ป้อมปราบศัตรูพ่าย (23) หนองแขม (24) ราชเทวี (25) พระโขนง (26) ราษฎร์บูรณะ (27) ลาดพร้าว (28) มีนบุรี (29) บางพลัด (30) วัฒนา (31) ลาดกระบัง (32) ดินแดง (33) บางแค (34) ยานนาวา (35) บึงกุ่ม (36) หลักสี่ (37) สัมพันธวงศ์ (38) สาทร (39) สายไหม (40) พญาไท (41) บางซื่อ (42) คันนายาว (43) ธนบุรี (44) ทวีวัฒนา (45) สะพานสูง (46) คลองสามวา (47) ทุ่งครุ (48) วังทองหลาง (49) บางนา และ (50) บางบอน เพื่อเลือกเขตในการสุ่มตัวอย่างมาจำนวน 4 เขต ผลการจับฉลาก ได้เขตที่เป็นตัวแทน คือ เขตบางนา เขตราชเทวี เขตบางกะปิ และเขตห้วยขวาง

ขั้นที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota) จำนวน 4 เขต เขตละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 400 คน ได้แก่ (1) เขตบางนา (2) เขตราชเทวี (3) เขตบางกะปิ และ (4) เขตห้วยขวาง

ขั้นที่ 3 การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความไม่น่าจะเป็น (non-probability sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accident sampling) โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่พบเจอโดยบังเอิญในสถานที่ที่ดำเนินการสุ่มตามที่กำหนดไว้ทั้ง 4 เขต จำนวนรวม 400 คน อายุ 18-50 ปี ที่อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ตัวอย่างเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาต่อไป โดยก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้คำถามนำเพื่อคัดเลือกรูปแบบตัวอย่างในขั้นต้นว่า ท่านเคยอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของไทยรัฐ เดลินิวส์ ฐานเศรษฐกิจ กรุงเทพธุรกิจ และเดอะเนชั่น หรือไม่ ก่อนเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนั้นด้วยแบบสอบถามที่เตรียมไว้

ตัวแปรและการวัดตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรและการวัดตัวแปร ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะประชากรของผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์
2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์
3. เนื้อหาและวิธีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ออนไลน์

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะประชากรของผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์
2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ใช้แบบสอบถามถึงกลุ่มผู้อ่านของความบ่อยครั้ง ความถี่ ช่วงเวลาการอ่าน สถานที่ และปริมาณการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ที่นำไปสู่ผลการศึกษาที่ทำให้ทราบถึงเหตุผลในการตัดสินใจเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์

3. เนื้อหาและวิธีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ฐานเศรษฐกิจ กรุงเทพธุรกิจ และเดอะเนชั่น ซึ่งหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละเว็บไซต์ได้นำเสนอเนื้อหาและวิธีการนำเสนอข่าวสารที่ต่างกัน ในแง่ของผู้ออกแบบและเจ้าของธุรกิจ เนื้อหาข่าวสาร และเวลาการนำเสนอ ที่นำไปสู่ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือมาใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถามที่ออกแบบไว้ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำเพื่อหาค่าความถูกต้องใช้ได้ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (content validity) ความถูกต้องด้านโครงสร้าง (construct validity) ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อพิจารณาว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสม และมีความชัดเจนของถ้อยภาษาตรงตามประเด็นการศึกษา และสัมพันธ์สอดคล้องกับแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา และวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือไม่

2. แบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำไปหาค่าความน่าเชื่อถือได้ (reliability) ด้วยการทดสอบ pre-test และ post-test กับกลุ่มนอกตัวอย่างทั่วไป จำนวน 20 คน หาค่าความเชื่อมั่น ทั้งช่วงทดสอบครั้งแรกกับครั้งที่สองอย่างน้อย 2 สัปดาห์ แล้วจึงนำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW Version 14.0 (Statistical Package for Social Sciences/for Windows Version 14.0) ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) ของแบบสอบถาม ณ สถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อวัดค่าความน่าเชื่อถือ (Cronbach alpha coefficient) ได้ค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.94 (ดูภาคผนวก ก ประกอบ) ซึ่งถือว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความน่าเชื่อถือในระดับที่ยอมรับได้ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป (วิษณุ สุวรรณเพิ่ม, 2549, หน้า 37)

แบบสอบถามสำหรับใช้สำรวจงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแบบสอบถามในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมและลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เกี่ยวกับความบ่อยครั้ง ช่วงเวลา และปริมาณการอ่าน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ฐานเศรษฐกิจ กรุงเทพธุรกิจ และเดอะเนชั่น จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ฐานเศรษฐกิจ กรุงเทพธุรกิจ และเดอะเนชั่น จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ จำนวน 15 ข้อ

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

มาตราส่วนประเมินวัดระดับการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ มี 5 ระดับ กำหนดค่าไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ของแบบสอบถาม เพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของกลุ่มตัวอย่าง การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีหลักในการพิจารณา ดังนี้ (Best, 1986, pp. 181-183)

- 4.51-5.00 = มากที่สุด
 3.51-4.50 = มาก
 2.51-3.50 = ปานกลาง
 1.51-2.50 = น้อย
 1.00-1.50 = น้อยที่สุด

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research method) โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) และแจกแบบสอบถามเฉพาะเจาะจง โดยแจกแบบสอบถามเฉพาะประชากรเพศชายและเพศหญิง อายุตั้งแต่ 18-50 ปี ที่อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ได้แก่ ไทยรัฐ เคลิณีวส์ ฐานเศรษฐกิจ กรุงเทพธุรกิจ และเดอะเนชั่น เท่านั้น จำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด ใน 4 เขต ๆ ละ 100 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากแบบทดสอบทั้งหมดมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ใช้การแจกแจงความถี่แสดงตารางแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์
2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ตามสมมติฐานแต่ละข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ลักษณะประชากรของผู้อ่านที่ต่างกัน มีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของประชาชนในกรุงเทพฯ แตกต่างกัน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) และ ANOVA เพื่ออธิบายถึงลักษณะประชากร

ของผู้รับข่าวสาร โดยการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารของประชาชนแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารของประชาชนแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารของประชาชนแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 วิธีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารของประชาชนแตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows ณ สถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อกำหนดค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (descriptive statistics)
 - 1.1 ค่าร้อยละ (percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD)
2. สถิติอ้างอิง (inferential statistics)
 - ค่า t test ค่า one-way ANOVA และการทดสอบรายคู่ (LSD)